

КАЗАХСТАН НА ШЛЯХУ ДО ВІДНОВЛЮВАНОЇ ЕНЕРГЕТИКИ

■ **Юрій Матвеев,**
Агентство з відновлюваної енергетики

26 квітня, у день дев'ятнадцятиріччя аварії на Чорнобильській АЕС, у новій столиці Казахстану Астані, побудованій зі скла й бетону, відбувся міжнародний семінар "Біогазові технології для стійкого розвитку Республіки Казахстан". Семінар став одним із заходів, запланованих і проведених у рамках створення інформаційного біогазового центру "Блакитне полум'я", фінансованою програмою ТАСІС. Проект реалізується силами громадської організації "Карагандинський екомізей", міжнародної організації INFORSE-Europe і Агентства з відновлюваної енергетики (Київ).

Офіційна мета семінару – формування сприятливої політики для впровадження альтернативних джерел енергії в Казахстані. Планом проведення передбачалося обговорення економічних і екологічних аспектів впровадження біогазових технологій у Казахстані, поглиблене ознайомлення із закордонним досвідом упровадження біогазових технологій та з повідомленням Координаційного центру Казахстану зі зміни клімату про механізми Кіотського протоколу, обговорення сценаріїв підвищення конкурентоздатності й привабливості біогазових технологій на енергетичному ринку країни. Забігаючи вперед, можна відзначити, що мета семінару була досягнута.

Організатори спробували зібрати представників різних міністерств і відомств для розгляду конкретних (біогазових) технологій

як механізмів стійкого розвитку. Вважається, що біогазові технології є ефективним засобом розв'язання численних криз нашого часу. В огляді Всесвітнього банку "Стійкий розвиток" за 1993 рік біогазові технології названі "енергією для бідних". Парадоксально, але досвід найбільш розвинутих країн свідчить, що ці ж технології є і енергією для багатих. Данія, одна з найбагатших країн світу, успішно використовує біогазові технології для забезпечення населення теплом і електрикою, ефективно розв'язуючи при цьому екологічні проблеми. Біогазові технології – це надійний спосіб переробки органічних відходів, що сприяє зниженню ризику епідеміологічних захворювань як людей, так і тварин. Біогазові технології – це можливість отримання органічних добрив, що дає змогу припинити деградацію ґрунтів і з часом відновити родючий шар земель.

Впровадження біогазових технологій дає можливість знизити рівень викидів парникових газів за рахунок утилізації метану, а також

зменшити забруднення довкілля завдяки частковій заміні спалювання традиційного виду палива – вугілля, що, з одного боку, запобігає наступові глобального потепління, а з іншого, – уможливує дбайливе використання енергетичних ресурсів. Утилізація біологічних і органічних відходів у біогазових установках дає змогу знизити забруднення поверхневих і підземних вод нітратами і нітритами, що благотворно позначається на стані довкілля і біологічного різноманіття загалом. Про ці та багато інших проблем говорили на семінарі визнаний фахівець з біогазових технологій данчанин Єнс Бо Холм-Нільсен, координатор міжнародної мережі збалансованого енергетичного розвитку INFORSE-Europe Гуннар Бой Олесен, а також автор цих рядків. Цікавими доповідями були представлені місцеві організації. Зокрема, працівник Екомізею Валентин Жирков розповів про останній досвід будівництва біогазових установок для індивідуальних фермерських господарств.

Наступним великим заходом проекту ТАСІС стане перша центрально-азійська конференція "Відновлювана енергетика", яку заплановано провести 14-16 листопада 2005 року в Караганді. Мета конференції – сприяти розширенню використання відновлюваних джерел енергії не тільки у Казахстані, а й в інших державах Центральної Азії. Агентство з відновлюваної енергетики є одним із організаторів зазначеного заходу. Воно рекомендує поставитися до конференції з пильною увагою; більш того – запрошує фахівців у галузі ВДЕ взяти безпосередню участь у її роботі.